GAZETA KRAKOWSKA

Nro 10.

Z KRAKOWA DNIA 4 LUTEGO 1816 Roku W NIEDZIELĘ

Ukończenie opisu Pierwszego Seymu Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Posiedzenie d. 23 Stycznia.

W tym dniu o godzinie 10 ranney JW. Marszałek z Członkami Seymuiącemi zgromadzili się do Sali Obrad, gdzie wedle porządku Uniwersałem wskazanego Delegowani i Reprezentanci zaięli mieysca przy wolnem wniyściu Arbitrom Prześwietney Publiczności. — Zaraz z otwarciem Seymu JJWW. Pełnomocni Kommissarze z Członkami Kommissyi tak iak w dniu poprzedzaiącym przytomnością swoią raczyli zaszczycić Izbę Zgromadzenia Reprezentantow. — Przed rozpoczęciem Obrady Kommissya z siedmiu Członkow na pierwszem Posiedzeniu wybrana, złożyła w Ręce JW. Marszałka Listę z dwudziestu iednego Kandydatow spisaną, z którey Listy siedm wybrać się maiących Członkow, Konstytucya do napisania Proiektu do Praw przeznacza. — Lista ta w porządku alfabetycznym Nazwisk ułożona, iak następuie:

1. Boduszyński Augustyn.
2. X. Dunin[illegible] Kan. Kat. Krak.
3. Dwernicki Bernard.
4. X. Garycki Bonifacy.
5. Gołuchowski Wincenty.
6. Hoszowski Mikołay.
7. Janusiewicz Jozef.
8. Krzyżanowski Adam.
9. Litwiński Walenty.
10. Mączyński Jakob.
11. Mąkolski Jakob.
12. Mieroszewski Stanisław.
13. Nikorowicz Jozef.
14. Piekarski Franciszek.
15. Rogalski Ignacy.
16. Rudnicki Jan.
17. Sołtykowicz Jozef.
18. Stanowski Ludwik.
19. Syktowski Antoni.
20. Torosiewicz Michał.
21. X. Zarzecki Sebastyan.

Tey Listy Exemplarzy 40 wygotowała i JW. Marszałkowi wręczyła Kommissya, która po skonfrontowaniu z oryginalną Listą JW. Marszałek podpisem swoim zatwierdziwszy przez Urzędnika Municypalnego pomiędzy seymuiące Członki rozdać polecił, wzywaiąc Izbę, ażeby

w moc Art. 13 Uniwersału od Senatu wydanego, przystąpiła do wyboru tych siedmiu Osob, które Komitet do ułożenia Praw Kryminalnego, Cywilnego i Procedury formować maią; oświadczył oraz JW. Marszałek Izbie seymuiącey, iż gdy też przy dzisieyszem wotowaniu, formalnosci na pierwszem Posiedzeniu używane, zachowane mieć sobie życzy, w celu spiesznieyszego działania drugi Parawan w Sali urządzonym został, ażeby dwie Osoby oddzielnie za iednem zawodem wotować mogły. Nakoniec odwołuiąc się JW. Marszałek do przepisow Uniwersału w Art. 13 przypomniał Izbie, iż gdyby któren Reprezentant z Ciała Prawodawczego chciał ieszcze innego iednego obrać Członka, wolno mu to iest, i może takowego na Liście przypisać, iednak w ow czas z Listy 21 Kandydatow, tylko 6ciu wybrać mu się godzi. — Przy wotowaniu zachowany był przepisany porządek; to iest odczytane przez JW. Marszałka Członki, udawały się za dwa, iak się wyżey rzekło, urządzone Parawany, i tam po podkreśleniu, przypisaniu Osob, Komitet składać maiących, znosiły te Listy na stół Marszałkowski.

Po skończonem wotowaniu, skoro Listy przerachowane w liczbie należytey znalezionemi zostały, JW. Marszałek odczytywał głośno z każdey Listy Imiona te, które podkreślone lub dopisane były, Assessor zaś z Sekretarzem Seymu za każdem odczytaniem Osoby, takową zapisywali. Tym porządkiem postępuiąc, gdy JW. Marszałek już wszystkie Listy przeszedł, przystąpił Assessor Seymu JW. Stanisław Mieroszewski wraz z Sekretarzem Seymu JW. Wrońskim do obliczenia spisanych wotow, po ktorem obrachowaniu okazało się, że naywięcey mieli wotow:

1. JW. Stanisław Mieroszewski
2. — Xiądz Garycki
3. — Litwiński
4. — Nikorowicz
5. — Janusiewicz
6. — Krzyżanowski Adam
7. — Hoszowski.

Te więc Osoby prawnie iak się wyżey opisało wybrane, ogłosił JW. Marszałek za maiące składać Komitet do ułożenia proiektu Praw, odsełaiąc ie po bliższe postępowania przepisy do Rządzącego Senatu, i tak do Nich przemowił:

" Szanowne Członki Komitetu, przeznaczone do układania Praw dla Mieszkańcow Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu!

" Winszuię Wam Panowie w Imieniu Zgromadzenia Reprezentantow i całey Publiczności, że zaufanie powszechne okryło Was zaszczytem przygotowuiących Prawa dla tey Krainy, która iedynie tylko sobie oddana w przyzwoicie do mieyscowości Kraiowey i Ducha Mieszkańcow zastosowanych Praw używaniu, przyszłego wygląda dla siebie szczęścia.

" Ducha mowię Mieszkańcow tey Ziemi Krakowa, który będąc właściwy Szanownym Familiiom tu od wiekow zagnieżdzonym, wydawał nieraz i dotąd ieszcze wystawia Nam Ludzi, prawdziwą Religiią, surowością obyczaiow, męztwem w obronie oyczyzny, światłem niepospolitem, i wszelkiemi cnotami Towarzyskiemi celuiących.

" Do takiego więc Ducha raczcie Panowie zastosować Dzieło swoie, i nadać mu ten szczególny charakter, aby Obywatel bez wyniszczenia się w drodze roz-

ciągłey Procedury i Pieniactwa, prędką zyskiwał sprawiedliwość.

" Takiego to Dzieła wygląda od Was Panowie dzisieysza Publiczność, która pragnie uyźrzeć ieszcze zwrocone do właściwey postawy, w tyloletnich krwawych boiach zaiadłey Ludzkości popędem obalone moralności prawidła.

" Takiego od Was oczekuie Potomność przygotowana błogosławić Rękę, która Ją zakresleniem Praw mądrych od zupełnego zatracenia z wylęgnioney w wieku obecnym Deprawacyi Obyczaiow wyratować zdoła. „

Zaraz po tey Mowie, za pozwoleniem JW. Marszałka, zabrał Głos JW. Stanisław Mieroszewski następuiącey osnowy:

" Podobało Wam się JJWW. Reprezentanci wybrać mnie większością w poczet Mężow składaiących Komitet, maiący nadać wolnemu i neutralnemu Miastu z iego Okręgiem Ustawy Sądowe. Mimo nayszczerszey chęci, w linii Sądowey niedoświadczony, w trudny nader zapuściłbym się zawod, gdyby Jch gruntowna wiadomość praw tak Oyczystych, iak obcych, nie była tarczą nieudolności moiey.

" JW. Marszałku, wyiaśniłeś, na czem szczęście i opiniia oparte są tey wolney Krakowskiego Ludu posady; spoyźrawszy na wybor Mężow, dla których tylorodnego plemienia prawa, staią się zastosowań i wyboru doskonałości wzorem, pociesz Obywatelska troskliwość twoią!

" Szanowni Kolledzy! W tym trudnym przedmiocie, ile dzieło ludzkie może bydź doskonałem, tyle po Was Lud Krakowski wymaga; uprostuycie w Sądownictwie postępowanie, przenosząc rysy wielkich Obrazow na mały, zachowaycie zastosowaną miarę; zabiegaycie nadużyciom, któreby się pod pozorem formy w Księgę Ustaw Krakowskich wciskać mogły.

" Z Kolei nadzwyczaynych wydarzeń, Krakow ta starożytna Królow i Xiążąt Polskich Stolica, padłby ofiarą polityki, gdyby się nim Potężni i Przyiaźni sobie Monarchowie nieopiekowali; oby dzielną wspierany Jch Opieką, był nauk, kunsztow i przemysłu siedliskiem! — Zaniescie JJ. WW. Pełnomocni Kommissarze przed Tron Panow Waszych uczucia serc wolnych, niepodległych, tylko Cnotom Wspaniałych Swych Opiekunow. „

Nakoniec JW. Marszałek oświadczywszy, iż na teraźnieyszem posiedzeniu cel Zgromadzenia Reprezentantow został dopełnionym, i że nowey żadney inney Materyi Izba Prawodawcza przedsiębrać nie może, odroczył Seym, i następną Delegowanych i Reprezentantow pożegnał Mową:

" Prześwietne Zgromadzenie Reprezentantow!

" Dopełniwszy daney sobie od Rządzącego Senatu w dniu wczorayszym odczytaney Instrukcyi, żadnego innego przedmiotu Obrad Seymu teraźnieyszego (procz Wyboru Członkow do Komitetu przygotowuiącego Proiekt Kodexu Praw) niewskazuiącey, którzy iuż wybranemi zostali; mam honor pożegnać Was JJWW. Panowie, i Posiedzenie Seymu niniejszego zawiesić do czasu nieoznaczonego.

" Przerwa ta Urzędowania mego, któremeście mnie, Szanowni Panowie zaszczycić raczyli, posłuży mi do nabycia dokładnieyszego usposobienia ku pełnieniu; dalszych obowiązkow moich, a którym mo-

że w tey chwili zadosyćuczynić nie zdołałem.

" Pamięć zaś na Waszą Łaskę i Zaufanie, które okryły mnie niezasłużoną chlubą w piastowaniu pierwszey Laski Marszałka Seymu w tym nowo utworzonym Kraiu; ożywiać nie przestanie Sił moich, iakie przeięty uczuciem niewygasłey w sercu moiem wdzięczności ku pełnieniu wszelkich Posług dla dobra publicznego przedsiębrać, naygorliwiey postanowiłem.,,

Ten iest opis pierwszey wolney Obrady Delegowanych i Reprezentantow Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Zgoda, porządek towarzyszyły iey nieodstępnie, a każdy z Członkow Seym składaiących powracał do siedlisk swoich z uczuciem niewygasłey wdzięczności dla Nayiaśnieyszych Protektorow, opowiadać Mieszkańcom tey szczęśliwey Krainy, że z wolności Konstytucyyney iuż korzystać zaczęli.

Z Wiednia d. 26 Stycznia.

Podług doniesień z Medyolanu pod d. 18. b. m. Nayiasnieysi Cesarstwo mimo zatrudnień rządowych, które zyskuią im powszechną ludu przychylnosc cieszą się naylepszem zdrowiem.

Wydany pod d. 17. Pazdziernika r. z. w Medyolanie patent uwiadomił publiczność, iż J. C.K. Mosci ustanowił dla Lombardzko — Weneckiego swoiego królestwa urzędników koronnych, iako to: iednego Wielkiego Marszałka, dwóch koronnych kapelanów, iednego W. podkomorzego, iednego wielkiego koniuszego i iednego wielkiego stolnika. Kapelanami koronnemi będą zawsze Arcybiskup Medyolański i Patryarcha Wenecki; inne zaś urzędy są dożywotnie i czynić będą służbę, gdy J. C. K. Mość, obchodzić będzie iako Król Lombardzki iakową uroczystość.

Ogłoszone w Wenecyi pod d. 5 Stycznia Rządowe rozporządzenie stanowi, iż dotychczasowe wywozowe cło od surowego iedbawiu z królestwa Lombardzkiego do prowincyy Austryackich zniżone iest do 6tey części i wszystkie dotychczasowe komory celne nad Mincio są zniesione.

Z Paryża d. 15 Stycznia.

Na posiedzeniu izby Parow d. 11 b. m. na którem PP. Deseze, Chateaubriant i Lally Tollendal wnieśli z wielką wymową, aby Królowi Ludwikowi XVI. w imieniu i kosztem Francyi wystawić pomnik, uchwaliła izba z zapałem, iż nie tylko Ludwikowi XVI, ale i Ludwikowi XVII, Królowey Maryi Antoninie, Siostrze Ludwika XVI Elżbiecie i Xięciu Enghien maią bydź wystawione pomniki.

Krol mianował 22 we Francyi woyskowych dywizyy następuiących gubernatorow: 1wszey Marszałka Perignon (w Paryżu) 2giey Xcia Damas- Crux; 3ciey Marszałka Oudinot (Xcia Reggio;) 4tey Hr. Descars; 5tey Marszałka Gouvion St. Cyr; 6tey Hr. Est. de Durfort; 7mey Marszałka Jourdan; 8mey Hr. Maison; 9tey Hr. Puysegur; 10tey Hr. Autichamp; 11tey Xcia Grammont; 12tey Hr. Bethisy; 13tey Hr. Viosmenil; 14tey Xcia Feltre (Clarke;) 15tey Marszalka Mortier (Xcia Trewizo;) 16tey Marszałka Wiktora (Xcia Belluny;) 17tey Hr. Karola Damas 18tey Hr. Roger Damas; 19tey Margr. La Gray; 20tey Marszałka Macdonalda (Xcia Tarentu;) 21wszey Hr. Dupont; 22giey

Jen. Millot.

Stosownie do Królewskiego rozporządzenia odciągaią stawione do Nicei woyska, ponieważ tak w mieście tem, iako i departamencie ustały zaburzenia. Z 114 uwięzionych osob zostało 52 po sporządzonem śledztwie uwolnionych, a reszta do sądu oddanych. Panuie tam teraz zupełna spokoyność.

Z powodu ustawy przebaczenia rzekł Król do prezesa izby Parow: " Wiem, iż mogę sam dobrze uczynić; ale chciałem, ażeby izby do tego należały, i żeby akt powszechnego poiednania był nietylko czynem Królewskiem ale i narodowem. „

Xże Angouleme powrocił tu wczoray po południu, i iutro przyymować będzie pierwsze odwiedziny.

Jen. Colbert wypuszczony z więzienia został. — Marsz. Serrurier utracił dowodztwo nad Inwalidami i otrzymał go Xże Coigny.

Marszałkowa Ney odprawiła większą część swoich służących.

Wyięci od przebaczenia Króloboycy staraią się wyprzedać swoie maiątki i myślą wynieść się do Anglii, Ameryki i Niemiec. Niektórzy z nich, którzy warunkowo na śmierć Ludwika XVI głosowali, chcą ieszcze prosić Króla o przebaczenie.

Znany z swych podroży Austryacki Pułkownik Baron Geramb, wstępuie do zakonu Kartuzow w moc dawnieyszego poślubienia, które w więzieniu Vincennes uczynił, gdzie długo był przez Bonapartego trzymany.

Podług listu z Algieru od będącego w tamteyszey niewoli do swoiego brata w Genui, do Sierpnia r. przeszłego znaydowało się w więzach tamteyszych 5 do 000 Chrześcian.

Gazeta Nicei donosi, iż dwie familiie protestanckie przeszły do kościoła Katolickiego; dawniey przeszło ich więcey i ieszcze przeydą.

Prefekt Tuluzy wydał rozporządzenie mocą którego każdy, który poważy się rozpuszczać inne oprócz gazet nowiny lub będące w gazetach inaczey tłomaczyć, ma bydź aresztowany, badany i w 24 godzinach po dalsze ukaranie do niego odesłany.

— D. 16 —

Dzisieysza urzędowa gazeta ponawia rozporządzenie Królewskie z d. 15 Maia 1814, iż Xiążęta krwi Królewskiey są dożywotniemi pułkownikami ieneralami rożnego gatunku broni.

Pisma nasze zawieraią co następuie: Dzień 20 b. m. będzie dla całey Francyi dniem powszechney żałoby i nabożeństwa. Madame (Xięzna Angouleme) i wszyscy Xiążęta Królewscy znaydować się będą na nabożeństwie w kościele S. Dyonizego. W 40,000 kościołach czytany będzie testament Ludwika XVI męczennika. Oby smutny ten i wysoki obrządek zatarł wszelką nienawiść i myśl prześladowania! Za krew którą naylepszy z Królow na rusztowaniu przelał, napomina on z grobu albo raczey z wysokości Nieba swe dzieci do pogodzenia się, spokoyności i szczęścia Francyi. Synowie Swiętego Ludwika obięli swoie dziedzictwo. Powinnością naszą iest utrzymać go dla nich; oni czuwaią nad nami, a my za nich! Cała wielka rodzina Francyi żyie w sercu Króla, a Król powinien żyć w sercach całey rodziny. Oddaymy mu miłość za miłość, a nastaną znowu u nas piękne dni i poydą w niepamięć nasze ofiary i cierpienia.

Nayzapaleńsze członki izby Deputowanych będą na zagraniczne poselstwa rozesłane i na inne urzędy powołane. Na teraźnieyszych posiedzeniach nie będzie proiekt do ustawy względem wybiorczych zgromadzeń roztrząsany. Rozbior i uchwalenie budżetu zabierze naymniey miesiąc czasu, a mianowicie sprzedarz lasow będzie celem wielkich sporow. Duchownem maią bydź dobra, a przynaymniey lasy zwrocone. — P. Sosthene de Rochefaucault maią za nayczynnieyszego i nayświatleyszego stronnika Królewskiego w izbie deputowanych. Zaraz po swey mowie względem 21 Stycznia, udał się do Monsieur, który rzekł do niego: " Mci Hrabio mowiłeś dziś iak Demostenes. „ — " Nie mogę sobie pochlebiać, Królewiczu, odpowiedział, ażebym posiadał talent Demostenesa; ale przekonany iestem, iż wielki ten Mąż nie był tyle do swoiego Króla przywiązany, ile ia do Nayiaśnieyszego Domu Burbonow. „ (P. Hrabia zapomniał, iż Demostenes iako republikanin nie miał Króla.)

Aresztowano tu trzech officerow Angilskich Wilsona, Bruce i Hutchinson, którzy obwinieni są, iż dopomogli do ucieczki Hr. Lavalette.

Mowią, iż Xże Talleyrand przeznaczony iest na zastąpienie na poselstwie w Neapolu Hr. Blacas, który iedzie do Wiednia. P. Hyde de Neuville, znany z wymowy w izbie Deputowanych, iedzie na posła do Ziednoczonych Stanow Ameryki.

Prussacy mocno osadzili cały Departament Mosy.

Panie Genlis i Dufresnoy wydaią tu peryodyczne pismo dla młodzieży, pod tytułem. " Niedziele. „ — Znany Doktor Gall tchnięty iest paraliżem.

Gdy w tych dniach w pałacu Cambaceresa robiący ludzie zaczęli o polityce mowić, rzekł on do nich poważnie. " Jedzcie, piycie, śpiycie i milczcie, teraz takie potrzeba prowadzić życie. „

Z Londynu d. 16 Stycznia.

Xże Rejent cierpi od kilku dni na podagrę w Brighton; spodziewaią się iednak, iż na imieniny Królowey, na które czynią iuż przygotowania, wyzdrowieie. Xiężna Karolina corka iego prawie zawsze znayduie się przy nim. — Pisma tuteysze donoszą o maiącem w krótce nastąpić zamęściu Xżny Karoliny z Xciem z Domu Saskiego.

Gazeta wieczorna zawiera następuiący artykuł: " Zaślubienie Xiężny Karoliny z Xciem z Domu Saskiego, o którem naypierwey donieśliśmy, iest dziś celem rozmow w wszystkich politycznych schadzkach. „

Nowy ambassador Francuzki przy naszym Dworze Marg. d' Osmond iuż tu przybył.

Dubliński dziennik zawiera co następuie:

Wiemy z pewnością, iż Papież nie przypuścił do siebie deputacyi od Jrlandskich Katolikow, i przez swoiego Sekretarza kazał im oświadczyć, ażeby do domow powrócili i byli wiernemi i posłusznemi swoiemu Monarsze. „ — Zastanowienia rzecz godna, iż w Anglii tyle się interessowano za protestantami we Francyi, a dla katolikow w Jrlandyi żadnego nie okazuią dotąd względu.

Podług naynowszych listow z Lizbo-

ny, uzbraiaią tam wyprawę dla wsparcia Hiszpanow w południowey Ameryce. Anglik Brown, dowodca siły zbroyney w Buenos-Ayres, zniknął z swoią eskadrą, ponieważ junta nie wypłaciła mu za wzięcie Monte Video obiecanych 100, 000 Dolarow; niemiał iednak przeyść na stronę Hiszpanow. (Angielski bryg rozbił się pod Adm. Brown gdy zawiiał do portu Curinde, o 30 mil od stolicy Hiszpańskiey Ameryki. Dostał on się potem do Buenos-Ayres i przez swoie talenta, światło i sławę pozyskał tyle zaufania i maiątku, iż powierzono mu naczelnictwo nad eskadrą, i sprowadził tam swoią familiią. Wspomniaue wyżey opanowanie Monte Video było iego dziełem.)

Jedna warownia na wyspie Ascension na pamiątkę, iż Admirał Cockburn Bonapartego na S. Helenę przywiozł nazwaną została Cockburn.

Pod d. 23 Listopada z okrętu Northumberland pisany list, zawiera następuiące szczegóły o sposobie życia Bonapartego: Bonaparte czytał w drodze Lorda Valentin, Johnsona i innych opisy wyspy S. Heleny, i za przybyciem tu swoim znalazł ie zanadto szumne. Jest on ciągle zdrow i od kilku dni iak wysiadł na ląd, polepszyła iego cera. W drodze zdawał się bydź niespokoynym, iż mieszkać musi pod strefą iednego z wrotnikow. Troskliwie wypytywał się o liczbę chorych i gatunek chorob na okręcie. Na napełnionym 850 ludzmi okręcie pokazała się pod rożnemi kształtami choroba biegunowa, która szczególniey wątrobę i głowę raziła, i uratować się tylko przeciw niey można było znacznem upuszczeniem krwi i tęgiem laxowaniem. Bonaparte nie dozwolił sobie krwi puścić, i nie mogł poiąć, iakby człowiekowi 3 do 4 funtow krwi można upuścić bez osłabienia go nadzwyczaynie. Przybyliśmy do S. Heleny z 9 tylko choremi, i żaden człowiek nie umarł nam w drodze. Pewnego dnia czyniłem Bonapartemu uwagę, iak umiarkowanym iest w piciu wina." Ja nie potrzebowałem, odpowiedział, do iedzenia iak kwadrans czasu i cokolwiek napiłem się klaretu lub Burgundskiego wina; teraz gdy idę w lata, więcey mi wino smakuie.,, — Inny list Szkota do swoiego Oyca tak o nim mowi: Przez cały dzień trudni się pisaniem historyi swoiego życia; po obiedzie przeieżdza się lub przechodzi po ogrodzie z swoiemi Jenerałami lub P. Balcolm swoim gospodarzem. Jedyną porą dla cudzoziemcow do mowienia z nim, iest dostać się w wieczor do P. Balcolm, gdzie powszechnie się bawi. Nasz kapitan i nasi podrożni długo z nim tym sposobem rozmawiali; mowi o wszystkiem, wyiąwszy polityczne przedmioty, których troskliwie unika. Z wielką iest grzecznością dla Dam i powszechnie iest od nich chwalony. Na iedney z przechadzek miałem sposobność przypatrzenia mu się dokładnie; dway iego Jenerałowie Montholon i Gorgon szli z odkrytemi głowami obok niego. Jle mogłem dosłyszeć, bo lubo mowili głośno, ale bardzo szybko, była mowa o ostatnich zdarzeniach. Jmie Davoust było wspominane, ale z niewielką pochwałą, &c. — P. Balcolm, u którego Bonaparte tymczasowo stoi, iest ajentem okrętowym. Obie iego corki mowią po francuzku i Bonaparte na-

żywa ie zazwyczay swemi pazikami. W ubieraniu bynaymniey nie iest niedbałem. Nowe plany i nadzieie zdaią się ciągle go ożywiać. Przeiazdka konna i polowanie są ciągle ulubioną iego zabawą na wyspie S. Heleny.

Od brzegów Renu d. 18 Stycznia.

Twierdzą, iż seym ligi Niemieckiey z wielkiemi uroczystościami d. 2 Lutego otworzony zostanie. PP. Posłowie udać się maią w wielkim orszaku do pałacu Xcia Thurn i Taxis, gdzie tymczasowo nim dom zakonu Niemieckiego wyporządzony zostanie, odbywać się maią posiedzenia. Woysko i pospolite ruszenie wystąpią w paradzie i staną dwiema rzędami. Słudzy Magistratu Frankfortskiego otrzymali nową galową liberyą. Kłotnia między Magistratem i obywatelami zagodzoną została.

Od roku 1792 miasto Frankfort zaledwo 3 lata wolne było od kwaterunku. Weźmy zatem tylko lat 20, po dźmy domów 3000 (chociaż ma ich 3500) i rachuymy na każdy dom 2 ludzi, tedy wypadnie ogromna liczba 43,300,000 ludzi, których miasto Frankfurt przez 20 lat miało na kwaterze. Rachuymy na utrzymanie iednego człowieka tak Marszałka, iako i żołnierza, konia żołnierskiego i pociągowego, tylko po 1 zł. r. na dzień, tedy kosztował kwaterunek to miasto w przeciągu 20 lat 43,300,000 zł. r. oprocz ogromnych kontrybucyy, rekwizycyy i zaboru piękney zbroiowni tego miasta.

Xżna Nassau-Weilburg, Ludwika Alexandra, corka Margrabi Wilhelma Jerzego Kirchberg i matka małżonki Arcy Xcia Karola, dowiedziawszy się o nagłey śmierci swoiego małżonka, umarła także nagle.

Xże Hardenberg odebrał naypierwszy nowy Weimarski order czuyności.

Wydział zbieraiący w Osnabrüku składki na wsparcie woyskowych, zebrał aż do konca roku zeszłego 31,967 talarow.

Xżna Eugeniuszowa (była Wicekrólowa Włoska) d. 16 b. m. szczęśliwie w Monachium corką rozwiązaną została.

Od wyższego Renu d. 17 Stycznia.

W Badeńskim kraiu, wyiąwszy Brysgowiią nie stoią iuż woyska Austryackie i ztamtąd maią w krótce ustąpić. — Przez urządzenie względem wystawienia mostu na Renie między Strazburgiem i Kel spada nowy ciężar na kray Badeński. Przeszło odwiekn miała Francya wyłączne prawo do tego mostu ale musiała także koszta ponosić, i oprócz tego utrzymywać most na Kinzindze i gościniec od Kel do Lings. Teraz ma kray Badeński stosownie do nowego urządzenia wszystkie te koszta ponosić, i zapewne nie prędko rzeczony most stanie, chociarz rząd Badeński przyiął na siebie ten obowiązek.

Na żądanie Podpułkownika Bleuler wychodzi iego batalion z Bazylei. — Wielka rada kantonu Fryburskiego wyzuła z prawa obywatelskiego wszystkich officerów Szwaycarskich, którzy 6. m. Marca weszli pod chorągwie Bonapartego, i osądziła za niezdatnych służenia w woysku ligi; podofficerowie i żołnierze maią więzieniem i okryciem niesławą bydź ukarani.

DODATEK DO Nro 10. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 LUTEGO 1816 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 30 Stycznia.

W IMIENIU NAYJAŚNIEYSZEGO
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO &c. &c. &c.
NAMIESTNIK Królestwa Polskiego w Radzie Stanu.

W celu uskutecznienia Artykułu 164 Ustawy Konstytucyyney, chcąc oraz upowszechnić znaiomość prawa i urządzeń kraiowych tak, aby nikt niewiadomością iego wymawiać się nie mógł; po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie.

Art. 1. Każde prawo umieszczone będzie w Dzienniku praw. Postanowienia i urządzenia Królewskie i Namiestnika te tylko do Dziennika praw należą, których umieszczenie nakazanem będzie.

Art. 2. Dzienniki praw wychodzić maią z Drukarni Rządowey pod szczególnym dozorem Kommissyi Sprawiedliwości, która iest odpowiedzialna za wierność, dokładność i poprawność druku.

Art. 3. Przy każdem prawie, urządzeniu i postanowieniu Królewskiem, wydrukowanym zostanie dzień ogłoszenia w tych słowach: "dzień ogłoszenia N. roku N.,, z którym to dniem prawo staie się obowięzuiacem dla wszystkich mieszkańców kraiu; dzień zaś ogłoszenia iest dzień dwudziesty piąty po wydrukowaniu prawa.

Art. 4. Dzienniki praw wychodzić będą Numerami; z Numerow składać się będą Tomy wynoszące do ilości 30 arkuszy. Tomy opatrzone będą liczbami ciągłemi stronnic, i wykazem przedmiotow.

Art. 5. Każde prawo, każde postanowienie, i urządzenie ogłoszone będzie w sposób następuiący:

a) Radca Sekretarz Stanu naydaley w dni pięć prześle ie do Kommissyi Sprawiedliwości.

b) Wydrukowanem bydź powinno naydaley w dni ośm od daty wręczenia teyże Kommissyi Sprawiedliwości, dodaiąc na każdy arkusz drukowany dzień ieden, gdyby obeymowało więcey nad ieden arkusz.

c) W przeciągu naydaley dni piętnastu, od ukończenia druku, przesłanem będzie do Senatu, do Rady Stanu, do Kommissyy Rządowych, do Ministra Sekretarza Stanu, do Trybunału Naywyższego;

do Główney Izby Obrachunkowey, do Trybunałow Appellacyynych, do Sądow Ziemskich, Grodzkich i Handlowych, do Szkoły prawa, do wszystkich Szkół Woiewodzkich, do Bibliiotek publicznych, do Archiwum ogólnego, niemniey do Kommissyy Woiewodzkich.

Art. 6. W przeciągu naydaley dni dziesięciu od dnia odebrania, prześlą Kommissye Woiewodzkie też prawa, urządzenia i postanowienia do miast obwodowych dla ich ogłoszenia.

Art. 7. Powyższym sposobem drukowane i rozesłane prawa, urządzenia i postanowienia w dniu ogłoszenia wywieszone będą w Mieście stołecznem Warszawie na drzwiach wchodnich pałacu Rządowego, Krasinskich zwanego, oraz na drzwiach wchodnich domow posiędzeń Władz Sądowych i Administracyynych.

Po Woiewodztwach i Obwodach, również wywieszonem będzie na drzwiach wchodnich domow, w których posiedzenia swoie odbywaią też władze Sądowe i Administracyyne.

Art. 8. Względem uskutecznionego wywieszenia spisanym będzie Protokół przez zwierzchnika kancelaryi rzeczonych władz; następuie tenże Zwierzchnik kancelaryi Protokół rzeczony wraz z prawem, postanowieniem lub urządzeniem do tegoż protokółu wszytem w archiwum właściwey magistratury zachowa.

Art. 9. Do utrzymywania dziennika praw i iego prenumeraty, obowiązani są:

1mo. Wszyscy Urzędnicy sądowi i Obrońcy publiczni.

2do. Wszyscy inni Urzędnicy cywilni pobieraiący płacę wyższą nad dwa tysiące zł. pol.

3tio. Wszystkie wyższe kraiowe i Woiewodzkie Władze.

4to. Wszystkie Urzędy Municypalne Woyci.

5to. Wszyscy Biskupi, ich urzędy podwładne, oraz Plebani, którzy podatek gruntowy opłacaią.

6to. Wszystkie Kapituły i Kollegiaty.

7mo. Wszystkie Konsystoriia Dyssydentskie i Pastorowie, tak wyznania Augsburgskiego iak reformowanego.

8vo. Rabini i Przełożeni innych powyżey niewyliczonych wyznań.

9mo. Urzędnicy Administracyi woyskowey, pod ug urządzenia i rozkazu Kommissyi Woyny.

Art. 10. Tom ieden dziennika na wodnym papierze kosztować nie ma więcey nad złot. 4 gr. 20, w którey to kwocie obeymuią się i koszta przewozu, tak drukow, iako też przesyłanych za nie pieniędzy.

Art. 11. Kommissye Rządowe ułożą wyszczególnienie exemplarzy potrzebnych dla obowiązanych artykułem 9 ninieyszego postanowienia do utrzymywania dziennika praw; takowe wyszczególnienie naydaley w przeciągu 2 miesięcy prześlą do Kommissyi Sprawiedliwości, która przy rozsyłaniu (podług Art. 5go) drukow prawa do Władz kraiowych, prześle oraz potrzebną liczbę exemplarzy dla prenumeratorow.

Art. 12. Kommissye Rządowe trudnić się będą rozsyłaniem dziennikow, i ściągnieniem za nie prenumeraty, która natychmiast do kassy drukow Rządowych, przy Kommissyi Sprawiedliwości odsyłaną będzie.

Art. 13. Uskutecznienie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma bydź umieszczonem, zalecamy Kommissyom Rządowym, w czem do każdey z nich należy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu administracyynem, d. 16go Stycznia 1816 r. (Podp.) *Zaiączek.*

Minister Sprawiedliwości
(podp.) *Wawrzecki.*

Radca Stanu
(podp.) *Plater.*

Zgodno z oryginałem
M. Gliński Sekr.

D O N I E S I E N I A.

W skutek rezolucyi Tryb. Cywil. Krakow. d. 22 Stycznia r. b. do Nru 85 na żądanie opiekunow massy niegdy Augustyna Siemonskiego para koni poiazdowych przez publiczną licytacyą w kancellaryi Pisarza Aktowego niżey podpisanego w rynku pod Nrem 456 będącey za gotową srebrną Courant monetę dnia 5 Lutego r. b. o godzinie 10tey zrana przedana zostanie. — Dnia 27 Stycznia 1816.

Olearski Pisarz Aktowy Deptu Krakowskiego.

Obwieszczenie licytacyi, która na dniu 15go Lutego 1816 r. w Wieliczce, w tameczney C. Kiey Dyrekcyi sprzedarzy soli, na zadzierżawienie transportu Soli Kamienney w Galicyi, na rok od 1 Kwietnia 1816 do końca Marca 1817 naylepiey offaruiącemu, publicznie odprawiona będzie. — *Po pierwsze* Stacye ładowania, i odstawiania; tudzież odwozić się maiące ilości soli, są następuiące: — a) Z Sierosławic Niepołomic i Podgórza, wodą do Dworow, trzykroć sto tysięcy Cetnarow. — b) Z Dworow lądem do Bilska w Szlązku, taż sama ilość, trzechkroć sto tysięcy Cetnarow. — c) Z Wieliczki do Kalwaryi, piędziesiąt, do sześćdziesiąt tysięcy Cetnarow. — Przytoczyć tu należy, iż na opłatę odwozową z każdey stacyi, osobno licytowano będzie, transport iednak przez iedne, i też samę kompanią zwszystkich wyż rzeczonych stacyi, nierozdzielnie w dzierżawę obiety, a co się transportu wodnego tyczy, ten z Sierosławic, i Niepołomic rozpoczęty bydź musi, i tak długo ztamtąd prowadzony, dopokil w miarę zaległych tamże wtem celu zapasow solnych za rzecz potrzebną uzna się. — *Po wtóre.* Sol za częścią w beczkach pakowana, częścią w kruchach, to iest niepakowana w beczki, podług Cetnara Wiedeńskiego w wadze *Netto* do transportu wydawana będzie, która z strony kontrachentow transportowych, bez rożnicy gatunkow, i artykułow soli przyymowaną, i odstawienie iey ztym wyraźnym obowiązkiem dla kontrachentow przyspieszone bydź powinno; aby w żadney ztych stacyi odwozowych, wprzeciągu czasu tego kontraktu, nie zabrakło soli na własną mieyscową sprzedarz, ani też na dalsze ciągłe odstawienie teyże z Bilska do Szlązka i Morawy. Zkończem zaś miesiąca Marca 1817 roku, powinna bydź potrzebna ilość dla Bilska zupełnie odebraną, i tamże odstawioną. — *Po trzecie* Gdyby się wyrażona w pierwszym punkcie ilość soli do iedney, lub drugiey stacyi odwozowey dla zmienionych okoliczności zmnieyszyła; lub gdyby się wstacyach, zktórych się sol do transportu pobiera, nieznayдowały dostateczne zapasy soli; więc kontrachenci maią się tą mnogością kontentować, która im wydana bydź może, nie mogąc ztego względu pod iakim bądź tytułem żądać wynadgrodzenia. W przeciwnym razie obowiązani są kontrachenci większą ilość, niż punktem pierwszym oznaczona iest, za kontraktową zapłatę odstawić, ile tego stan wody, pogodne czasy, lub inne okoliczności dozwolą. — *Po czwarte.* Na zniknienie soli przy transporcie, dozwala się, iako naywiększa ilość, wprzewożeniu do Dworow, wszybikowey i zieloney, kruszkowey, lub wbeczkach pakowaney drobney soli, ieden od sta w przewożeniu z Dworow do Bilska, ćwierć od sta; a wprzewożeniu z Wieliczki do Kalwaryi pół procentu, ztem iednak wyraźnym warunkiem, iż za ową ilość, któraby od tegoż zniknienia pozostała kontrahentom transportowym żadne wynadgrodzenie od skarbu nie będzie udzielene, wprzeciwnym zaś razie, dacea, któryby się nad wymierzone zniknienie okazał, przez Wikturantow, lub kontrahentow wstacyach odwozowych, podług na ow czas powszechney ceny sprzedarzy, zaraz wgotowiznie wynadgrodzony bydź musi. — *Po piąte.* Zapłata od frachtu z Sierosławic, Niepołomic, i Podgórza do Dworow, w połowie w Wieliczce, z raz po naładowaniu — druga zaś połowa wstacyi odwozowey w Dworach, po odebraniu soli tamże — za fracht z Dworow do Bilska, po odebraniu całkiem w Bilsku

— za odstawienie z Wieliczki do Kalwaryi, wcałości przez tamteyszy Urząd sprzedarzy soli, zaraz po odebraniu soli, kontrachentom będzie wydana. — *Po szoste.* Wszyskie te transporta soli wodą i lądem, wolne są, iak dotąd, gdy fury solą naładowane, lub próżne powracaią w C. Kim Austryackim Państwie, od opłaty myta, mostowego i przewozu; równie także i fury, które z domu po sol iadą w C. Kim. Austryackim Teritorium uwalniaią się od teyże opłaty, ile te przepisane kartki uwalniaiące ich, i zaświadczenia mieyscowey Zwierzchności okażą.

Po siodme: Przysposobienie potrzebnych do szybkiego ułatwienia transportu Galarow, z potrzebnemi do tegoż ludźmi, iakoż utrzymywanie tychże, i naymowanie dobrowolnych furmanow, zostawia się całkiem i iedynie kontrachentom; wyłączaią się iednak owe mieyaca, które iak dotąd używane bywaią, do zaopatrzenia solą składow Niepołomskiego, i Podgorskiego, iako i do dostawienia materyału do Wieliczki i Bochni, tudzież i poddani Górsey Cyrkułu Bocheńskiego. Myślenickiego, i Sandeckiego którzy do zaopatrzenia tamteyszych magazynow skarbowych sprzedarzy, i do prowadzenia transportu solnego do Węgier zatrzymani bydź muszą. — *Po osme:* Tylko nadzwyczayne wypadki w owych okolicah, przez które transport soli idzie, i ile przez te, dopełnienie transportu całkiem wykonane bydźby nie mogło, uwalniaią kontrahentow od obowiązkow, w tey mierze przyiętych. — *Po dziewiąte:* Pozwala się Entrepryzie transportowey, w tymże interesie transportowym, używac na swych galarach C. K. Orła Austryackiego. — *Po dziesiąte* Dla dokładnego wypełnienia, przez kontrakt przyiętych obowiązkow, maią kontrahenci ieszcze przed rozpoczęciem nineyszego kontraktu dzierżawczego, kaucyą w kwocie sto czterdzieści tysięcy zł. ryn. w półtora i dwoch procentowych obligacyach skarbowych złożyć, która w tym przypadku, gdyby warunki kontraktowe z winy kontrahentow punktualnie nie były wypełnione, Skarbowi, iako własność iego zupełna pozostaną. — Procz dopiero wzmiankowey kaucyi w papierach rządowych, zaręczy Entrepriza transportow, dla tem większego wynadgrodzenia skarbowi, w przypadku gdyby warunki kontraktu nie były dokładnie wykonane, wszystkie także swe, do użytku transportowania soli przeznaczone galary, wraz znależącemi do tychże narzędziami, iako też i wszystkie własne konie, gdyby się w takowe do transportow wodnych przysposobiła, wraz z obrokami, iakie się na ow czas znaydować będą; co wszystko bez wyłączenia, iako własność naywyższego Skarbu, a to w tym sposobie uważane bydź ma, iż toż samo natychmiast do dalszego prowadzenia debitu dacyi soli przez skarb, bez wszelkiey nadgrody odebranym bydź może. — Z resztą ma bydź kontrakt iako zgasły uważany, gdyby choć ieden z obowiązkow przez kontrahentow przyiętych, za ich winą niebył dopełniony. Kontrachenci także wyrzekaią się wogólności na ten przypadek, gdyby kaucya zwyż namienionemi sprzeiami, albo podług następuiącego punktu iako wadium złożyć się maiąca summa w gotowych pieniądzach, z strony naywyższego Skarbu objęta zostala, zwyczayney drogi prawa, i poddaią się wyrokom C K. Austryackich politycznych instancyi. —*Po iedenaste.* Na koniec stanowi się, izby każdy, ktoby miał chęć licytowania, przed zaczęciem licytacyi Vadium, szterdzieści pięć tysięcy zł. ryn. w Wiedeńskiey walucie, wgotowiźnie złożył, które to wszystkim owym, co dzierżawy transportow soli nie otrzymaią, zaraz po licytacyi; temu zaś, lub tym, którzy naylepiey offiaruiąc, kontrachentom pozostaną; dopiero wtedy wydane będzie, gdy kontrakt podpisawszy, kaucyą, wdziesiątym punkcie obwarowaną złożą. — *Po dwunaste.* Do własności, które potrzebne są, aby przy zadzierżawieniu tegoż transportu, iako licytant obstać można, należy, aby się strona licytować chcąca, procz złożenia przepisanego Vadium wgotowiźnie, wywiodła; iż przeznaczoną kaucyą zaraz przy podpisaniu kontraktu złożyć, i przyięte obowiązki transportu, w wyznaczonym czasie, bez niebespieczeństwa dla naywyższego skarbu, ściśle wypełnić może. Do czego szczególnie zaświadczenia Zwierzchności mieyscowych Gminow, Dominiów &c. &c. iż strona iest maiętną, obszerny chandel prowadzić, i domy posiada, którym prócz oszacunku istotney wartości, wszelkie inne dowody brakuią, których pragmatyczne bespieczeństwo żąda, tak iako inne mniey legalne świadectwa, nie są dostateczne. —— Iż zaś wywody względem zupełnego bezpieczeństwa i posiadania porządanych własności do przedsięwzięcia tegoż interessu w C. Austyackich Kraiach, a nie zagranicą ugruntowane bydź maią, rozumie się przez się. — Gdyby się widziało za rzecz potrzebną, do powyższych punktow ieszcze nieco dodać, więc to będzie chęć licytowaia maiącym, przed rozpoczęciem Licytacyi obwieszczonem.